

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Veiligheid en Justitie over de brief van 11 februari 2016 inzake de toepassing van het recht op verhoorbijstand per 1 maart 2016 (Kamerstuk 31 753, nr. 112).

De voorzitter van de commissie,
Ypma

De griffier van de commissie,
Nava

- Nr. Vraag
- 1 Kunt u aangeven welke signalen u reeds heeft ontvangen uit de praktijk over mogelijke praktische knelpunten in de uitvoering van het recht op verhoorbijstand dat per 1 maart 2016 zal ingaan? Welke maatregelen u heeft genomen om die knelpunten in de praktijk te ondervangen?
- 2 Heeft u kennisgenomen van de brief van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) van 11 februari 2016 waarin de advocatuur de verschillen tussen bijstand bij politieverhoor en bijstand ter terechtzitting aangeeft? In hoeverre beschouwt u het als wenselijk dat een verschil bestaat in de uitvoering van de bijstand?
- 3 Klopt het dat de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD) en de Koninklijke Marechaussee reeds ervaring hebben opgedaan met de verhoorbijstand? In hoeverre kunnen zij hun werkwijze behouden of dient deze gewijzigd te worden als gevolg van het ontwerpbesluit?
- 4 Hoe verhoudt het slechts vooraf en achteraf mogen stellen van vragen tijdens verhoorbijstand zich met de huidige praktijk van bijzondere opsporingsdiensten?
- 5 Klopt het dat bij het bepalen van de forfaitaire vergoedingen die advocaten per 1 maart 2016 krijgen voor het verlenen van verhoorbijstand geen cijfers beschikbaar waren over de gemiddelde duur en het aantal verhoren? Zo nee, kunt u de cijfers aan de Kamer doen toekomen?
- 6 Worden de begin- en eindtijd van het verhoor in het proces-verbaal geregistreerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, in hoeverre zijn die cijfers meegenomen bij het bepalen van de forfaitaire vergoeding?
- 7 Hoe is het forfait voor bijstand, waarvan u zegt dat «het soms te ruim en soms te krap zal zijn», precies bepaald?
- 8 Waarom is er niet voor gekozen dat advocaten tijdens verhoor actief kunnen deelnemen en niet slechts aan het begin of het eind?
- 9 Wat is uw reactie op het kort geding dat advocaten hebben aangespannen tegen de wijze waarop u bijstand tijdens politieverhoor wilt regelen, in het bijzonder dat er sprake is van een te beperkte uitleg van Europese regels en jurisprudentie?
- 10 Op welke wijze meent u te waarborgen dat strafrechtadvocaten bereid zijn bijstand te verlenen tegen het door u beschikbaar gestelde tarief en daarmee voldoende en goede bijstand tijdens politieverhoor voor verdachten?
- 11 Zijn alle politiebureaus inmiddels in voldoende mate uitgerust om bijstand tijdens verhoor mogelijk te maken? Zo nee, waar doen zich nog knelpunten voor en hoe meent u die voor 1 maart 2016 te kunnen wegnemen?
- 12 Op welke wijze houdt u actief vinger aan de pols of zich door de versnelde invoering van het recht op verhoorbijstand in de praktijk knelpunten voordoen die de uitoefening van het recht in de weg staan? Bent u bereid de Kamer drie maanden na invoering te informeren over de eerste toepassingservaringen in de praktijk?
- 13 Klopt het dat advocaten bij het verhoor ten overstaan van een rechter meer bevoegdheden hebben dan bij het verhoor door de politie? Zo ja, welke afwegingen liggen daaraan ten grondslag? Zo nee, waarom niet?
- 14 Klopt het dat advocaten bij het verhoor door de FIOD en Koninklijke Marechaussee op dit moment meer bevoegdheden hebben dan in het Ontwerpbesluit inrichting en orde politieverhoor staan vermeld? Zo nee, waarom niet? Zo ja, betekent dit dat de FIOD en Koninklijke Marechaussee hun verhoorpraktijk moeten aanpassen na inwerkingtreding van genoemd ontwerpbesluit?
- 15 Waarom wordt niet aangesloten bij de huidige verhoorpraktijk van de FIOD en Koninklijke Marechaussee?

- Nr. Vraag
- 16 Is er met het FIOD en de Koninklijke Marechaussee gesproken over de totstandkomingen van wetsvoorstellen 34157 en 34159? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is met hun inbreng gedaan?
- 17 Hoe komt het dat u in antwoord op Kamervragen (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1057) stelt niet op de hoogte te zijn van de gemiddelde duur van de verhoren per soort zaak, ondanks dat begin- en eindtijden van verhoren staan vermeld in processen-verbaal?
- 18 Klopt het dat op grond van processen-verbaal de benodigde gegevens kunnen worden gehaald om te komen met een berekening van de gemiddelde duur van verhoren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom stelt het ministerie dan niet op de hoogte te zijn van de gemiddelde duur?
- 19 Wat zijn de redenen dat het Ministerie van Veiligheid en Justitie niet veel eerder is overgegaan tot het inventariseren van de begin- en eindtijden van verhoren, zoals vermeld in de processen-verbaal, om een realistisch beeld te krijgen van de gemiddelde duur van verhoren? Waarom is hier bovendien niet reeds in april 2011 toe overgegaan, aangezien de advocatuur vanaf toen al aandacht vroeg voor gebrek aan aandacht voor de financiële aspecten? (<https://www.advocatenorde.nl/3344/advocaten/nederlands-wetsvoorstel.html?thema=salduz&themaID=3236>)
- 20 Bent u bereid alsnog op grond van bestaande processen-verbaal een inventarisatie te maken van de gemiddelde duur van verhoren? Zo nee, waarom niet?
- 21 Waarop is de stelling gebaseerd in antwoord op Kamervragen (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1057) dat niet zonder meer kan worden gesteld dat verhoren nooit korter duren dan twee uur, terwijl u tegelijkertijd aangeeft dat er geen gegevens bekend zijn over de duur van verhoren?
- 22 Waarop is de stelling gebaseerd in antwoord op Kamervragen (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1057) dat de forfaitaire vergoeding in sommige gevallen krap zal zijn en in sommige gevallen ruim, terwijl u tegelijkertijd aangeeft dat er geen gegevens bekend zijn over de gemiddelde duur van verhoren?
- 23 Kunt u bij het Openbaar Ministerie (OM) nagaan wat precies bedoeld wordt met de opmerking dat de voorgestelde wijzigingen een «aanzienlijk verandering van de opsporingspraktijk in Nederland betekenen» (Beleidsbrief OM d.d. 10 februari 2016, p.3)?
- 24 Wat zijn volgens u de gevolgen van de voorgestelde maatregelen ten aanzien van de effectiviteit, duur en administratieve inspanningen van de opsporing en vervolging in het algemeen en het verhoor van de verdachte als bewijsmiddel in het bijzonder als gevolg van de voorgestelde wijzigingen per 1 maart 2016?
- 25 Kunt u bevestigen dat de uitlatingen van de Nederlandse Vereniging van Strafrecht Advocaten (NVSA) in het Algemeen Dagblad van 18 februari 2016 onjuist zijn dat de voorgestelde verhoorprocedure in strijd zou zijn met richtlijn nr. 2013/48/EU, sterker nog dat de regering deze richtlijn ruimer heeft geïnterpreteerd dan strikt noodzakelijk (Kamerstuk 34 157, nr. 6, p. 4, nota naar aanleiding van het verslag)?

- Nr. Vraag
- 26 Hebben advocaten de ruimte om tijdens het verhoor vragen te stellen, verduidelijking te vragen en verklaringen te geven? Zo nee, welke houding moet de advocaat dan aannemen tijdens het verhoor?
Staat in beleidsregels welke beperkingen opgelegd kunnen worden aan de advocaat in het uitoefenen van zijn vak als raadsman? Zo ja, wat mag een advocaat wel tijdens het verhoor en wat niet? Zo nee, hoe bereik je dan uniformiteit in het beperken van de advocaat tijdens het verhoor?
- 27 Wat dienen hulpofficieren te doen als de termijn voor het ophouden voor het verhoor dreigt te verlopen en de advocaat is nog niet aanwezig en de verdachte doet geen afstand van verhoorbijstand?
- 28 Welke voorbeelden kunnen worden genoemd om te verduidelijken wat wordt bedoeld met «te voorkomen dat aanzienlijke schade aan het onderzoek wordt toegebracht» uit de beleidsbrief van het OM (p. 5)?
- 29 Waarom krijgt een verdachte die wordt ontboden of uitgenodigd voor verhoor geen vergoeding voor de bijstand die hij nodig meent te hebben? Geldt dit ook voor onvermogenen (beleidsregel van de Raad voor Rechtsbijstand, p. 4)?
- 30 Wat betekent de vergoeding van verhoorbijstand in de piketfase vanaf 1 maart 2016 voor de overheidsfinanciën? Hoe wordt hiervoor dekking gevonden in de huidige begroting voor 2016 en/of wordt de voorjaarsnota 2016 hierop aangepast?
- 31 Hoe wordt ten aanzien van zogeheten zelfmelders omgegaan met de mededeling van recht op verhoorbijstand?
- 32 Wordt vanaf 1 maart 2016 bij de mededeling over recht op rechtsbijstand bij aanvang van het verhoor ook medegedeeld dat deze kosten van rechtsbijstand in principe voor eigen rekening zijn, evenals bij dit ook (schriftelijk) het geval is bij ontboden verdachten? Zo ja, kan dit dan ook worden aangepast in de Aanwijzing rechtsbijstand politieverhoor? Zo nee, waarom niet?
- 33 Bestaat, gelet op Richtlijn nr. 2013/48/EU op nationaal niveau de ruimte om te starten met verhoor zonder raadsman indien de hulpofficier aanwijzingen heeft dat de raadsman bewust de aanvang van het verhoor traineert door niet op te komen dagen, waardoor maximaal een uur moet worden gewacht met het verhoor? Zo ja, wordt hier dan ook in de praktijk vanaf 1 maart 2016 gebruik van gemaakt? Zo nee, waarom niet?
- 34 Biedt Richtlijn nr. 2013/48/EU de ruimte om op nationaal niveau met een verhoor zonder raadsman te starten wanneer dringende noodzaak bestaat om schade aan een «goed te voorkomen? Zo ja, kan dit dan worden toegevoegd aan de uitzondering «b» (beleidsbrief OM, p. 5)? Zo nee, waarom niet?
- 35 Kan vanaf 1 maart 2016, indien het verhoor is aangevangen zonder aanwezigheid van de raadsman en de raadsman alsnog bij het verhoor arriveert, het verhoor direct worden voortgezet zonder dat dit verhoor opgehouden moet worden omdat de raadsman eerst met de verdachte (uitgebreid) wil overleggen?
- 36 Is het in eerste plaats aan de verdachte zelf om te aan te geven of zijn fysieke of psychische toestand het niet langer toelaat aan het verhoor deel te nemen in plaats van dat zijn raadsman dit voor hem invult (beleidsbrief OM, p. 7, punt 5, sub c)? Hoe zullen de verhoorders hiermee omgaan in de praktijk?
- 37 Kan de situatie zich voordoen dat de opsporing en vervolging van strafbare feiten vertraging oploopt indien het verhoor niet kan worden voortgezet wegens het verstoren van de orde door de raadsman (beleidsbrief OM, p.7, punt 6)?

- Nr. Vraag
- 38 Waarom heeft u geen gebruik gemaakt van de onderliggende Europese richtlijn om vanaf 1 maart 2016 minder ruimhartig te zijn met kosteloze oproeping van een raadsman na aanhouding (Kamerstuk 34 157, nr. 6, nota naar aanleiding van het verslag.a.v. verslag, p. 3)?
- 39 Biedt de Richtlijn nr. 2013/48/EU op nationaal niveau de ruimte om het vermoeden, dat de verdachte zich mogelijk zal onttrekken aan het overheidstoezicht, toe te voegen aan de voorgestelde uitzonderingen waaronder toch met een verhoor zonder rechtsbijstand kan worden gestart (dit teneinde te voorkomen dat de verdachte na een bepaalde periode op het bureau moet worden vrijgelaten terwijl zwaarwegende opsporingsbelangen zich hier tegen verzetten)?
- 40 Hoe uitgebreid zal het «informereren van de gevolgen» moeten plaatsvinden door de verhoorders, indien de verdachte bij aanvang van het verhoor aangeeft geen gebruik te willen maken van een advocaat? Volstaat hier een (korte) opmerking vgl. met de cautie?
- 41 Wordt verdachte geadviseerd om met een raadsman te overleggen, voordat hij afziet van consultatiebijstand of verhoorbijstand?
- 42 Is overwogen om de vergoeding aan de advocaat voor de verhoorbijstand (mede) te koppelen aan het aantal uur dat het verhoor duurt?
- 43 Is overwogen om een derde categorie toe te voegen aan de vergoeding van de advocaat, zodat naast de 1,5 punt die voor de lichtere zaken telt en de 3 punten voor zware zaken een derde categorie ontstaat voor bewerkelijke zaken (met bewerkelijk wordt bedoeld op de duur van de verhoren waar een advocaat bij moet zitten)? Zo nee, waarom niet?
- 44 Kan een advocaat bij alle verhoren aanwezig zijn? Moet een advocaat bij alle verhoren aanwezig zijn?
- 45 Mocht u worden gedwongen, al dan niet na een rechterlijke uitspraak, om de vergoedingen voor de advocatuur te verhogen, hoe wordt dit dan gefinancierd?
- 46 Op welke wijze zal de duur van de verhoren worden gemonitord? Wat is het tijdspad? Kan de Kamer geïnformeerd worden over de eventuele uitkomsten van de monitoring?
- 47 Welke andere indicatoren dan de gemiddelde duur van de verhoren zijn er om te bezien of de vergoeding voor verhoorbijstand bijstelling behoeft?
- 48 Wijkt de vergoeding voor verhoorbijstand af van andere vergelijkbare vergoedingen voor rechtsbijstand? Zo ja, op welke wijze?
- 49 Wat zal er gebeuren als de Raad voor Rechtsbijstand constateert dat er onvoldoende advocaten beschikbaar zijn?
- 50 Herinnert u zich uw eerdere toezegging dat structureel 105 mln. per jaar extra kan worden besteed door de Nationale Politie om «meer blauw op straat en meer capaciteit voor opsporing mogelijk te maken» (zie oa. Kamerstukken 29 628, nr. 421)?
- 51 Is met de National politie ten tijde van de belofte in 2012 gecommuniceerd dat van de structureel 105 mln. per jaar 12 mln. zal worden besteed aan het verbouwen van verhoorhokjes ten behoeve van het waarborgen van de rechten van de verdachte?
- 52 Waarom moet de politie de kosten voor verhoorbijstand ter hoogte van 12 mln. euro halen uit de voor hen gereserveerde 105 mln. euro?
- 53 Wat zijn de kosten voor het verbouwen van de verhoorkamers?

- Nr. Vraag
- 54 Hoe is tot op heden concreet invulling gegeven aan de toezegging dat structureel 105 mln. per jaar kan worden besteed door de Nationale Politie aan meer blauw op straat en meer capaciteit voor de opsporing? Kunt u gedetailleerd aangeven waaraan de 105 mln. euro, die in het Regeerakkoord is gereserveerd voor meer blauw op straat, wordt besteed?
- 55 Is met de Nationale Politie gecommuniceerd dat zonder de investering in nieuwe verhoorkamer, die wordt gefinancierd uit de 105 mln. euro extra die bedoeld was voor meer blauw op straat, een efficiënt verloop van de politieverhoren onder druk komt te staan, «wat invloed zal hebben op het opsporingsproces – en dus op het streven naar meer blauw op straat» (Kamerstuk 34 159, nr. 6, p. 21)? Zo ja, wat was hierop de reactie van de Nationale Politie? Zo nee, waarom niet?
- 56 Kunt u gedetailleerd aangeven hoe de 12 mln. euro voor incidentele kosten voor opleiding en instructie van politiemedewerkers en hulpofficieren van justitie en voor aanpassing van de huisvesting wordt besteed? Klopt het dat de 12 mln. euro incidenteel is, terwijl het Regeerakkoord over 105 mln. structureel gaat? Welk deel van de 12 mln. euro wordt besteed aan opleiding en instructie, welk deel aan aanpassing van de huisvesting?
- 57 Is in de impactanalyses «Raadsman bij politieverhoor» (22 december 2015) aandacht besteed aan de mogelijke toename van het beroep op tolken als gevolg van de voorgestelde wijzigingen in de betreffende wetsvoorstellen? Zo nee, kan: kan stelling worden onderbouwd dat deze toename beperkt zal zijn (Kamerstuk 34 157, nr. 6, p. 8)?
- 58 Wat is de stand van zaken ten aanzien van de aangekondigde «nieuwe ontwikkelinterventies die zullen worden ontwikkeld» in de opleiding van politieagenten (Kamerstuk 34 157, nr. 6, p. 8)? Wat zijn de kosten hiervan en hoe worden deze gedekt?
- 59 Klopt het dat de structurele werklast die voortvloeit uit bestuursrechtelijke rechtsbescherming (Kamerstuk 34 159, nr. 6, p. 22) iets hoger zal zijn dan de werklast van de verzetsprocedure, namelijk 500.000 euro bij de start van de regeling aflopend tot 250.000 euro structureel? Worden deze kosten ook al gemaakt worden vanaf 1 maart 2016? Hoe worden deze extra lasten gefinancierd in 2016 binnen het huidige begrotingskader van V&J en/of gecorrigeerd bij de Voorjaarsnota 2016?
- 60 Zijn alle advocaten of advocatenkantoren verplicht deel te nemen aan de piketdiensten? Zo nee, welke criteria worden gehanteerd en hoeveel advocaten of advocatenkantoren staan nu geregistreerd om piketdiensten te draaien?
- 61 Is er een landelijke dekking voor wat betreft het aantal piketadvocaten die beschikbaar zijn? Zo nee, waar zitten gaten?
- 62 Zijn alle politiebureaus toegerust voor deze nieuwe manier van werken of was er nooit een probleem ten aanzien van de beschikbare ruimtes?
- 63 Welke opleiding en/of instructie hebben politiemedewerkers en hulpofficieren van justitie aanvullend nodig in het kader van de consultatiebijstand en verhoorbijstand?
- 64 Waar zal de politie de extra capaciteit vandaan halen als er tevens 2000 fte dient te verdwijnen? Kunt u aangeven welke taken de politie minder of niet meer kan doen?

- Nr. Vraag
- 65 Waarom wordt uitgegaan van een toename van 200 fte bij de politie, terwijl uit nieuwe impactanalyses blijkt dat uit moet worden gegaan van een bandbreedte waarbij in de lage variant wordt uitgegaan van een toename van 216 fte's aan inzet van politie, een toename van 318 fte's in de midden variant en een toename van 512 fte's in de hoge variant? Waarom zijn er nieuwe impactanalyses opgesteld als de Minister uit blijft gaan van eerdere impactanalyses uit 2011?
- 66 Deelt u de impactanalyse die uitgaat van een politie-inzet van 216 tot 512 fte's ter uitvoering van de Salduz-wetgeving?
- 67 Hoe verhoudt zich de inschatting van het aantal benodigde extra fte bij de Nationale Politie als gevolg van de voorgestelde wijzigingen (216, 318 of 512) tot de inschatting in de impactanalyse (deel 1, p. 21) van 22 december, te weten 187, 2176 of 455 extra fte?
- 68 Kunt u gedetailleerd aangeven wat de politie-inzet ter uitvoering van de Salduz-wetgeving precies behelst?
- 69 Hoe staat de nieuwe taak van de politie in verhouding tot uw uitspraak met betrekking tot het nieuwe reorganisatieplan van de Nationale Politie dat geen extra prioriteiten bij de politie worden neergelegd? Waarom komt er dan niet meer fte bij bovenop de bestaande capaciteit?
- 70 Kan de regering concretiseren wat «herprioritering» bij de Nationale Politie betekent om uitvoering te geven aan wetsvoorstellen 34157 en 34159, die een vervolg zullen zijn op de wijzigingen per 1 maart 2016? Is over de invulling hiervan al overleg gevoerd met de Nationale Politie? Zo ja, wat is hiervan de uitkomst geweest? Welke taken zullen niet meer uitgevoerd worden door de 216, 318 of 512 fte's die voortaan gaan worden ingezet teneinde de voorgestelde wijzigingen te effectueren? Hoe gaat dit concreet zichtbaar worden voor de burger per 1 maart 2016?
- 71 Kunt u precies aangeven hoe het mogelijk is dat de politie-inzet van honderden extra fte's ter uitvoering van de Salduz-wetgeving mogelijk is door middel van herprioritering? Ten koste waarvan gaat deze herprioritering?
- 72 Is het mogelijk om alle onderdelen uit de wetsvoorstellen 34157 en 34159 reeds uit te voeren, nog voordat de wetsvoorstellen zijn aangenomen?